

Exploateringskontoret
Stockholm stad
Box 8189
104 20 STOCKHOLM

Datum: 2010-12-16
Vår referens: 2010/1768/180
Er referens: E2010-510-01340

Yttrande över förslag till ny reglering av Mälaren

SMHI har tagit del av rubricerade remiss och har följande synpunkter.

Då SMHI har varit delaktiga i utredningen och ansvarat för en stor del av det tekniska beräkningsunderlaget till miljökonsekvensbeskrivningen förhåller vi oss neutrala till den delen av underlaget. SMHIs synpunkter begränsas till de åtgärder som föreslås samt att ge rekommendationer för prioriteringar i det fortsatta arbetet. SMHI föreslår följande tre prioriteringar.

Prioritet 1. Igångsättning av arbetet

I Mälaren är risken för översvämningar stor och konsekvenserna så pass allvarliga att SMHI förordar att arbetet med att utöka avbördningskapaciteten i Slussen påbörjas så snart som möjligt, redan innan de estetiska detaljerna kring ombyggnaden av Slussen utretts färdigt.

Flera åtgärder har i underlaget föreslagits för att ytterligare höja beredskapen och minska översvämningensrisken kring Mälaren. Några av dessa åtgärder förtjänar att lyftas fram eftersom de ger stora fördelar i relation till kostnader. Detta gäller framför allt förslagen att bygga utskov som regleras automatiskt utifrån vattenståndsmätningar, samt att utöka antalet mätstationer för vattenstånd i Mälaren.

Prioritet 2. Automatisk reglering av Mälarens avbördning genom Slussen

Som det påpekas i underlaget är den effektiva avbördningen genom Slussen helt beroende av skillnaden i vattenstånd mellan Riddarfjärden och Saltsjön. När vattenståndet däremellan minskar måste utskoven i Slussen öppnas för att upprätthålla en konstant avbördning, och tvärtom. Idag sköts regleringen helt manuellt till följd att den effektiva avbördningen kan variera stort under kort tid, i synnerhet när vattenståndet i Saltsjön förändras kraftigt. Med modern reglerteknik kan detta system

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

601 76 Norrköping Besök Folkborgsvägen 1 Tel 011-495 80 00 Fax 011-495 80 01

SMHI
Box 40
190 45 Stockholm/Arlanda

SMHI
Sven Källfelts Gata 15
426 71 Västra Frölunda

SMHI
Hans Michelsensgatan 9
211 20 Malmö

SMHI
Universitetsallén 32
851 71 Sundsvall

automatiseras. SMHI anser att automatiserade utskov i Slussen ger de bästa förutsättningar att tillämpa en önskad reglering av Mälarens vattenstånd och minimera riskerna för översvämningar och saltinträngning. Övriga tappställen i Stockholm och Södertälje kan även fortsättningsvis skötas manuellt.

Prioritet 3. Mätningarna av Mälarens vattenstånd utökas

Den automatiserade reglering som beskrivits ovan förutsätter noggranna och kontinuerliga mätningar av vattenståndet i Mälaren respektive Saltsjön. Med tillförlitliga mätningar av vattenstånden kan utskoven justeras automatiskt för att upprätthålla ett bestämt utflöde ur Mälaren. I dagsläget bestäms vattenståndet i Mälaren utifrån endast tre olika mätplatser, vilket skapar onödig osäkerhet och sårbarhet. Mälarens komplexa geometri, med flertalet bassänger och sund, kräver ett större antal mätpunkter för vattenstånd i syfte att korrekt kunna bedöma exempelvis en snedställning av vattenytan vid vindpåverkan. SMHI förordar därför att nätverket för vattenståndsmätningar kring Mälaren byggs ut med fler mätpunkter. Dessa mätningar bildar ett nödvändigt underlag för att styra den automatiska regleringen av utskoven i Slussen.

Tf Avdelningschef Eva Edelid har beslutat i detta ärende som beretts av Niclas Hjerdt.

För SMHI

Eva Edelid
Tf Chef Avdelning Basverksamhet